„DŪMOJĖMS SENA ŽEMAITĖ ONT KALNA BĖROTAS“

Nu sena Palonguos krašta, vo kartās ėr vėsuos Žemaitėjės himno īr laikuoma dainie, katra dainioujema valog Valiūna Silvestra žuodius. Ta daina geriau žėnuoma pavadėnėmo „Ont mariu krašta, Palonguos miestelie“. Tėkrāsis anuos pavadėnėms – „Dūmojėms sena žemaitė ont kalna Bėrotas“. Ta dainie īr dainioujema vėsuokiuom meluodėjuom. Vėinė pritaika lėnkėškas gėismies aple Švėnčiausiuojė Mergelė Marijė meluodėje, kėtė – liaudėškas dainuos natas. Patemė Palonguos kraštė tū meluodėju īr benė kelės. Šin karta leidėnie pateikam palongėškės daininkės Daugintātės Uonuos varianta.

Nuotraukoje – W. Siendzinskio piešinys „Pirmas Kęstučio susitikimas su Birute“

ONT MARIU KRAŠTA

Literatūrėnė daina (rašība žemaitėška)

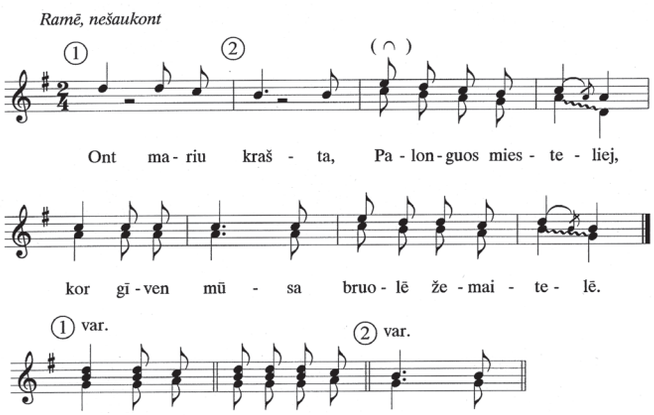

1. Ont mariu krašta,
Palonguos miesteliej,
Kor gīven mūsa
Bruolē žemaitelē.

2. Īr aukštas kalnas,
Biruta vadintas,
Žaliuom pušeliem
Vėršus apsuodintas.

3. Tėn, toj laimingoj
Žemėj buočiu mūsa,
Artei sosiedu
Koršiečiu ėr prūsu.

4. Viežlība, skaisti,
Kap ruožė ėr rūta
Kunigaikštienė
Gīvena Biruta.

5. Nebuvo ana
Kuokia karalaitė,
Bet iš Palonguos
Vargdienė mergaitė.

6. Brongiais žemčiūgais
Ir auksa auskarais
Ji nesipuošė
Vaikščiuoti pamariais.

7. Ji sava darba
Marškiniais dieviejė,
Trumpa rainouta
Sėjuona toriejė.

8. Ont gelsvū kasū –
Rūtu vainikelis,
Ont balta kakla –
Gintaru šniūrelis.

9. Kad vėina karta
Bruolē sosėtarė,
Išejė onkstėi
Žvejuotė i marė.

10. Sesou nešdama
Pėitus lauknešeliej,
Sotėka švėisi
Konėgaikšti keliej.

11. Jisai daugvalis
Dėdis Keistis bova,
Korsai Žemaičius
Valdė ėr Lietuva.

12. Juojė tou kartu
Kryžiuočiu naikintė,
Korei nuoriejė
Momis ėšgaišintė.

13. Ont šėrva žėrga
Po meškuos kalpoku
Su švėisiu ginklu,
Su raga saidoku.

14. Auksėnės kėlpas
So pentinais spardė,
Vo žėrgs padkavuoms
Smėltiu žemė ardė.

15. Ėšvīdės tuokė
Gražībė pas marės,
Jaunai Birutai
Tuokiais žuodeis tarė:

16. – Kas to nors esi –
Deivė ar mergaitė,
Priimk tu mona ronka
Ont šiuo kelė.

17. Kor gavau Tavė
Pėrma kart matītė,
Lėipsiu čia rūmus
Poikius pastatītė.

18. Kalnas aukura
Pažėna Kėistuti,
Nu tava varda
Būs vadints Birutė.

19. Ta gėrdiedama
Mergelė gėdinga,
Jauna Birutė,
Skaistė, išmintinga.

20. Žemėn žīdraines
Akeles nuleida,
Atsidūksiejė
Ėr poulė ont veida.

21. – Tegul būs valia
Tuokė tava puonė,
Te ėsėpėlda
Šėrdinga maluonė.

22. Bėrutė bova
Nu vīra mīlieta,
Pagimdė sūnu
Vītauta ont svieta.

Padainiava Daugintātė Uona, katra bova gėmusi 1897m. Kretinguos rajuona Vaineikiu kaimė. Teksta iššifrava Baniulaitītė Zita, meluodėjė – Sungailienė Loreta 2006 m. iš folkluora ansamblė „Mėguva“ īraša.